

Notat til søknad om tiltak murverk

Viser til siste befaring på stedet. Vi har behov for å få klarlagt 4 tiltak i forbindelse med det pågående konserveringsarbeidet med murverket. Punktene det ønskes søkt om ble befart i fellesskap under befaring.

Tiltak knyttet til murverk:

1. Mur A4 (del av østmur, søndre side av åpning inn til kjellerrom) har deformasjoner, slik at veggen heller utover mot øst. Murverket fra åpningen og omlag inn mot midten av murverket heller omlag 10 cm i toppen av muren. Resten av A12 har også en liten helling i samme retning, men vi vurderer at muren har stabilisert seg i dag.

Bildet til venstre viser med rød strek hvor langt mot sør fra døråpning vi ønsker å demontere og mure tilbake i riktig posisjon. Noe pinningsstein er i så dårlig forfatning at disse også bør erstattes med ny stedlig pinningsstein. Bildet til høyre viser hvor mye murverket er ute av sin opprinnelige posisjon.

2. Murverk i kjellerrom mot nord (mur A7). Murverket mangler en del fasadestein som vist på bilde under. Nivået på tilstøtende rom mot nord ligger omkring 2 meter over kjellerrom.

For å få til en fornuftig drenering av øvre nivå er det ønskelig å tilføre 2 skift med fasade stein i murverket i kjellerrom. Uten tilført murverk må overflatevann fra øvre nivå renne fritt over murverket og ned til gulvnivå i kjellerrom. Dette vil kunne skape problemer for eksisterende murverk med betydelige mengder vann som kan trenge inn i murverket.

Eventuelt tilført murverk vil bli utført med stein fra stedet med tilsvarende uttrykk. Tilført murverk vil bli merket med kobbermerker for å skille eksisterende murverk fra tilført murverk. kobbermerker vil bli preget med årstall, 2023.

Bildet til venstre viser mur A7 mot nord og manglende fasade i murverket. Her ønsker vi å få tilført to skift med murverk. Bildet til høyre viser samme mur sett fra vest mot øst.

3. Sikring av fundament i vestmur (mur A8 og A12). Vestmuren mot nord består i dag av kun fundamentsteiner. Når terrenget rundt ruinen skal tilpasses vil fundamentene og murrestene knapt bli synlige.

Vestmuren sees i sammenheng med den ferdigkonserverte nordre ruinen og viser de to ruinene sin tilhørighet til hverandre. For å ivareta fundamentene og deres opprinnelige plassering ønsker vi og kalkmure et skift fasadesteiner på fundamentene. Man får da vist frem muren over bakken og sikret fundamentsteinene i bakken.

Bildet viser vestmuren sett mot nord. Murverket går over fra murverk med fundament og fasade og til kun rester av fundament. Rød strek på bildet viser omtrent skille mellom murverk og kun fundamentsteiner.

4. Manglende murverk i østvegg. For å få komplettert østvegg i ruinen ønsker vi å mure igjen en misvisende åpning i ruinen. Hullet i muren fremstår i dag som en tiltenkt åpning, men realiteten er at en del av murverket i veggen mangler.

Om murverket blir tilført vil man få en naturlig avgrensning og kunne hindre besøkende å gå inn i det arkeologiske utgravde området. Eventuelt tilført murverk vil bli utført med stein fra stedet med tilsvarende uttrykk. Tilført murverk vil bli merket med kobbermerker for å skille eksisterende murverk fra tilført murverk. Kobbermerker vil bli preget med årstallet 2023.

Bildet viser manglende murverk i østmur. Bildet viser situasjonen etter at ruinen ble ferdig utgravd. Bildet er tatt fra vest mot øst.

Med hilsen

Geir Magnussen Murer/restaureringsteknikker